

Verdiskapningsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket

2022

10.03.2023

Innhold

Innlending.....	3
Rammer og tilsagn.....	3
Gjennomføring	3
Teknologi	5
Saksbehandling.....	5

Innlending

Rammen for Verdiskapningsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket var på 112 mill. kroner i 2022 (inkl. vederlag).

Enkelte prosjekter ble påvirket av forsinkelser i leveranser og tilgang på montører grunnet etterdønning fra Corona og krigføringen i Ukraina

Programmet gir primært investeringsstøtte til investeringer i fornybar energi i landbruket, men yter også støtte til utviklingsprosjekter og gjennomfører informasjons- og kompetansehevende aktiviteter, som kan frembringe flere investeringsprosjekter innen både teknologi og energi. Programmet inngår i Bionova fra 2023.

Rammer og tilsagn

Det ble innvilget 116,2 mill. kroner til 377 prosjekter i 2022 som er det største antallet prosjekter siden programmet ble startet i 2003. Saksbehandlingen gjennomføres med et team på 9 personer fra flere regionkontorer i Norge.

Grunnet stor pågang av saker var det i hovedsak fokus på saksbehandling i 2022, det har allikevel blitt jobbet proaktivt med deltakelse på webinarer og fagmøter der IN har blitt invitert inn. Generelt er interessen for å investere og ta i bruk fornybare/klimavennlige løsninger i landbruket stor og dette resulterer økende antall søknader om investeringsstøtte til IN. Ved utgangen av 2022 lå det 450 saker som ikke var ferdigbehandlet hos IN grunnet at tilskuddsrammen var disponert.

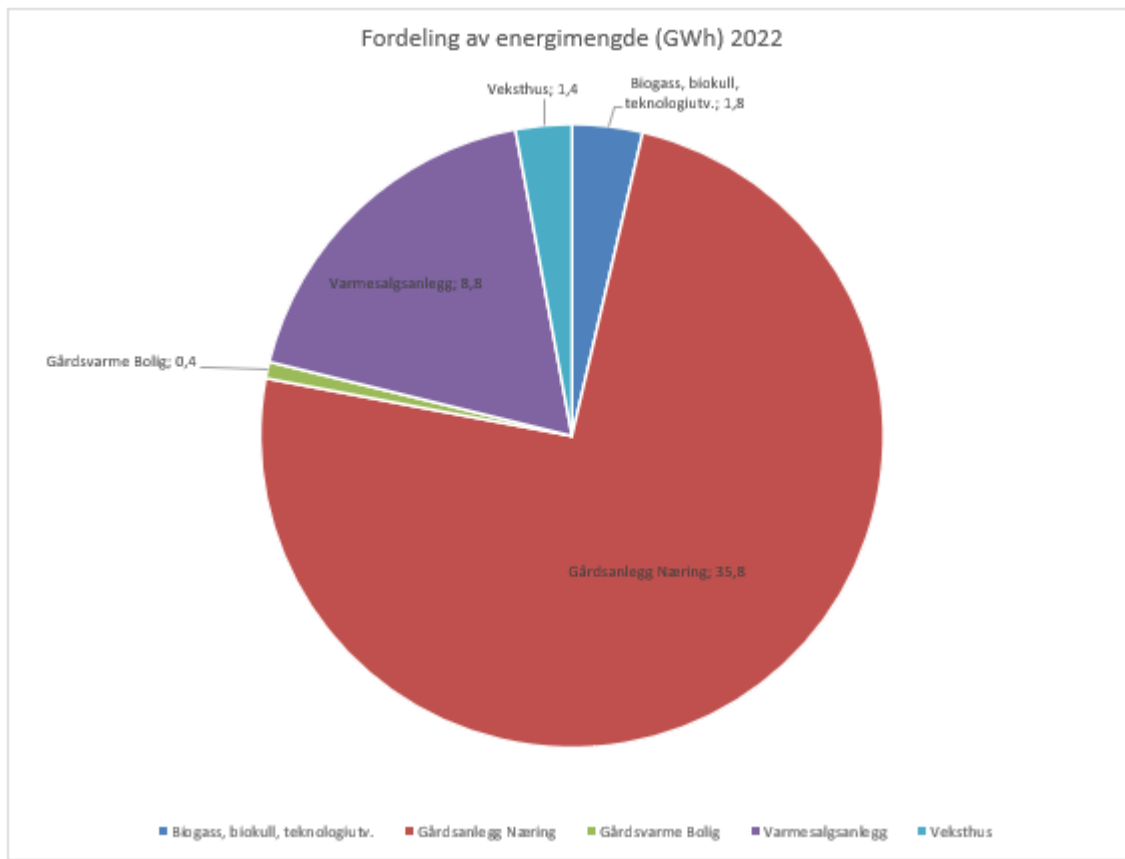
Tabell: Fordeling av antall prosjekter, tilskudd og energimengder på LMD kap. 1150, post 50. Mill. kroner.

Prosjekttype	Antall saker			Innvilget i mill kr			Energimengde i GWh		
	03-20	2021	2022	03-20	2021	2022	03-20	2021	2022
Biogass, biokull, teknologiutv.	48	3	6	38,9	9,3	21,7	7,8	1,2	1,8
Brenselproduksjon	175	3	0	69,2	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Forprosjekt	227	7	14	21,4	0,7	1,4	0,0	0,0	0,0
Forstudie	257	2	2	9,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Gårdsanlegg Næring	1387	300	325	401,1	69,5	72,5	236,3	33,8	35,8
Gårdswarme Bolig	570	7	10	17,9	0,8	0,7	24,3	0,4	0,4
Komp.og utredning	178	5	2	37,2	4,1	1,4	0,0	0,0	0,0
Yarmesalgsanlegg	253	7	13	265,5	11,3	16,5	206,0	5,7	8,8
Veksthus	37	2	5	19,9	2,4	2,1	33,8	1,0	1,4
Sum	3132	336	377	880	100,3	116,4	508	42	48,2

Gjennomføring

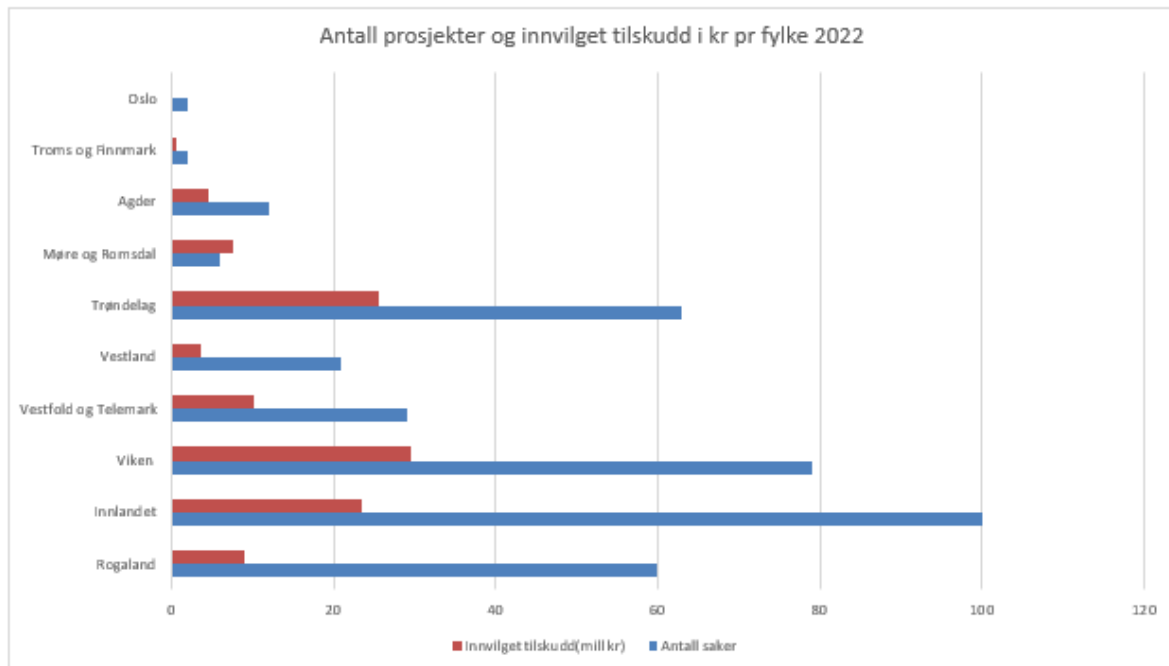
Programmet styres etter en målsetting om økt produksjon og bruk av fornybar energi og reduserte klimagassutslipp. I tillegg skal programmet bidra til å introdusere ny klima- og miljøvennlig teknologi til landbruket. Det ble støttet ny produksjon av fornybar energi på 48 GWh i 2022. Dette tilsvarer energibehovet til 3200 eneboliger. Gårdswarmeanlegg og varmesalgsanlegg utgjør den største andelen av sakene.

Figur: Fordeling av produsert energi i GWh på kategorier av anlegg.

Andelen varmesalg-sanlegg øker litt sammenliknet med 2021, mens biogass øker svakt i antall og energimengde. Det er nå økende antall tilbydere av mindre biogassanlegg og anlegg for biokull i det norske markedet. Driftssikre løsninger, lavere anskaffelseskostnader og bedre driftsøkonomi, gjør at det er mulig å oppnå tilstrekkelig lønnsomhet for bygging av slike anlegg. Det fortsatt slik at det er relativt store gjødselvolum (over 3 000 m³) som skal til for å kunne forsvare investeringer i biogass. Det ble bygget 6 biogassanlegg med støtte fra programmet i 2022.

Antallet prosjekter som inkluderer solceller øker og det er klar trend i at lønnsomheten for slike anlegg blir bedre. I 2022 ble innvilget støtte til 220 prosjekter der solceller var en del av de omsøkte kostnadene. 200 av prosjektene var rene solcelleanlegg. Samlet utgjorde dette ca. 9 GWh i elproduksjon. Det ble innvilget støtte i størrelsesorden 25 mill til disse prosjektene i 2022. Til sammenlikning ble det innvilget 115 gårdsanlegg med ved, flis eller pellets som energikilde med samlet støtte i størrelsesorden 45 mill kroner med en årlig produksjon på ca. 27 GWh.

Antallet prosjekter fordeler seg til en viss grad etter det totale omfanget av landbruk i fylkene, men det fortsatt er få saker i Nord – Norge og på Vestlandet. De siste års økning i Rogaland skyldes åpning for bruk av varmepumper, varmegjenvinnere og solceller. Dette er løsninger som passer godt med klimasonen og med høy tetthet av produksjoner som gris og kylling der slike løsninger passer godt. Nord-Norge har lavere EL pris og det er få anlegg som blir bygd i denne landsdelen.

Teknologi

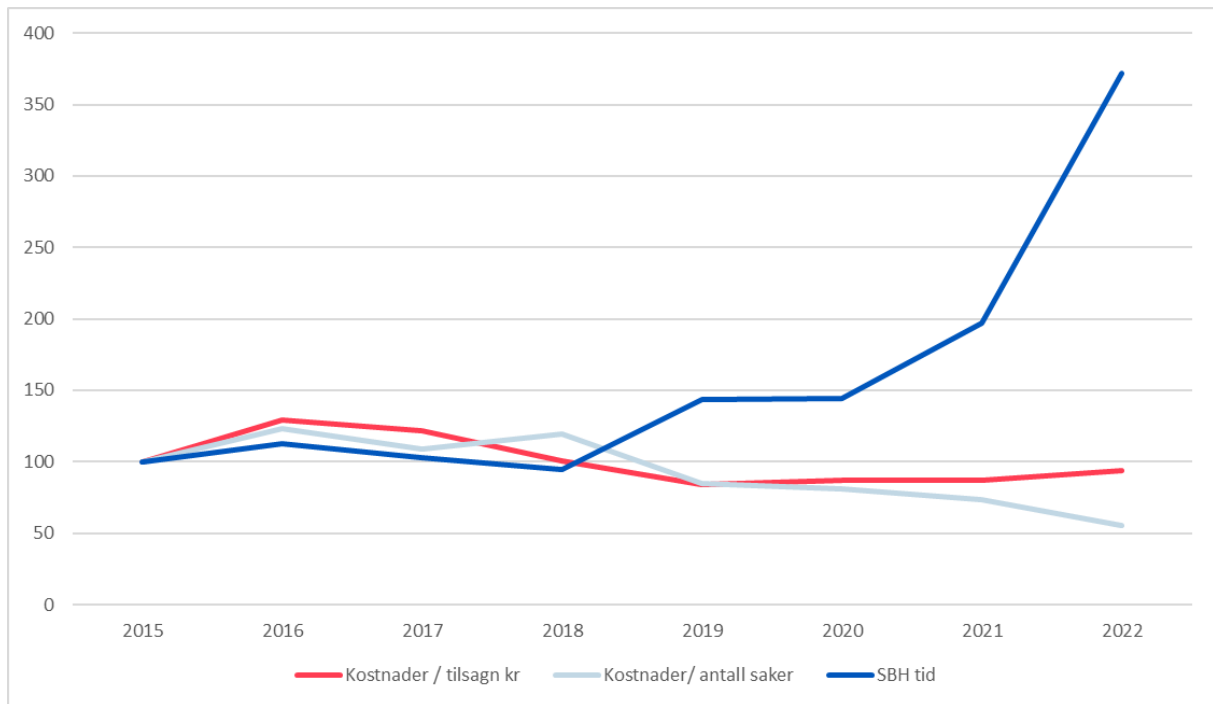
Prosjektene som har blitt vurdert som «introduksjon av teknologier» har blitt fanget opp av Innovasjon Norges saksbehandlere i generell kundekontakt. Det er ikke gjennomført større mobiliseringsarbeid på dette området. Med stor pågang av søknader oppleves det som krevende å mobilisere og prioritere inn denne typen prosjekt innenfor den samlede tilskuddsrammen.

Det ble innvilget støtte til 2 prosjekter tilknyttet teknologi. Prosjektene omhandlet en nye typer substratblandinger til biogass og et prosjekt omfattet pyrolyse av tallekjødsel på et gårdsbruk.

Saksbehandling

Rammene ble disponert i løpet av mai 2022 noe som medførte at sakene som ble sendt inn etter dette ble liggende på vent frem til årsskiftet. Det ble stoppet for mottak av søknader i slutten av mai da, rammene var disponert. Dette medfører økt saksbehandlingstid for

kundene. Men ser en bort fra dette er kostnader pr sak og tidsforbruket pr sak på nivå med de siste år

Figur 1. Oversikt saksbehandlingstid og gjennomføringskostnader.

